

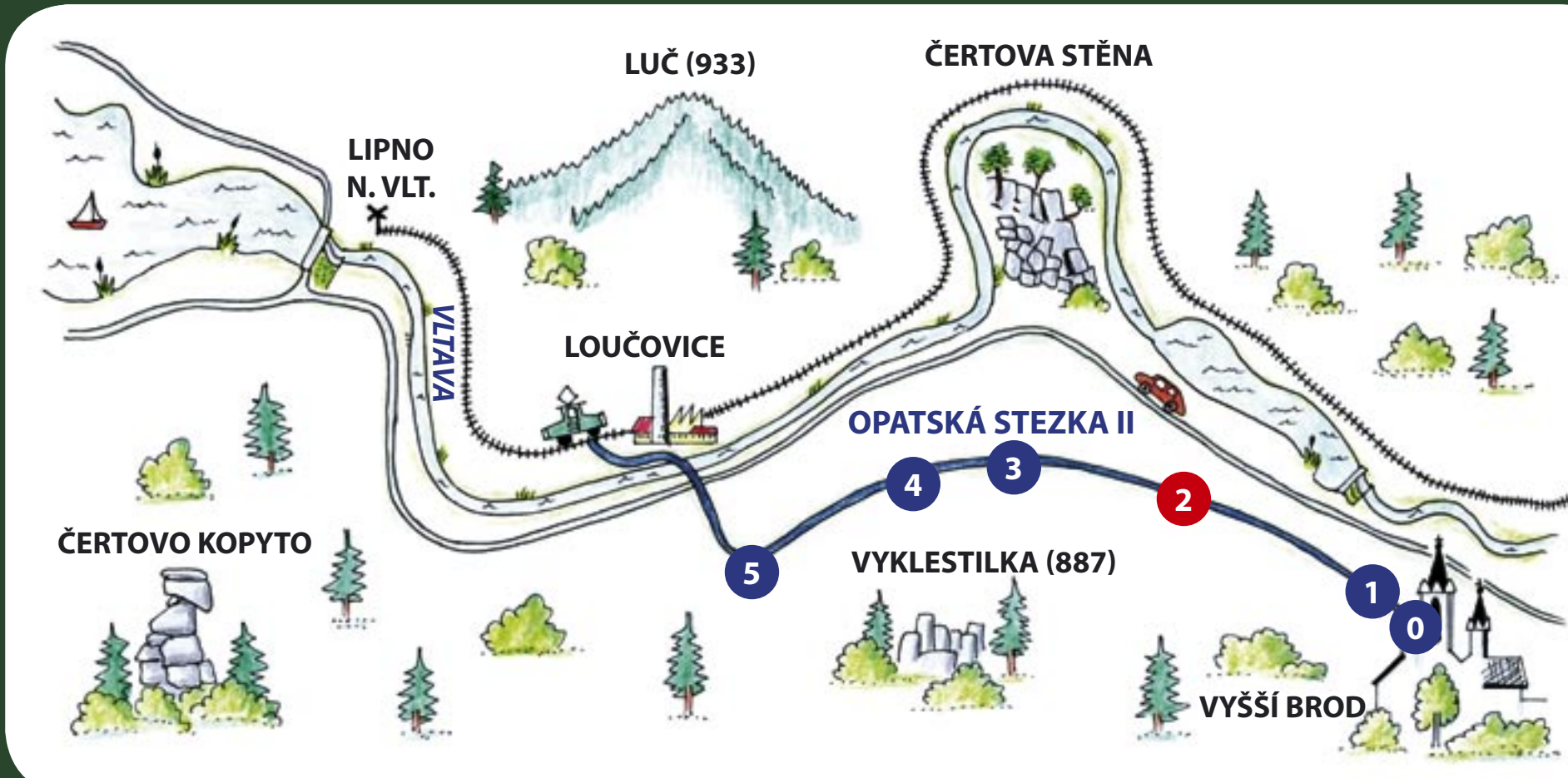
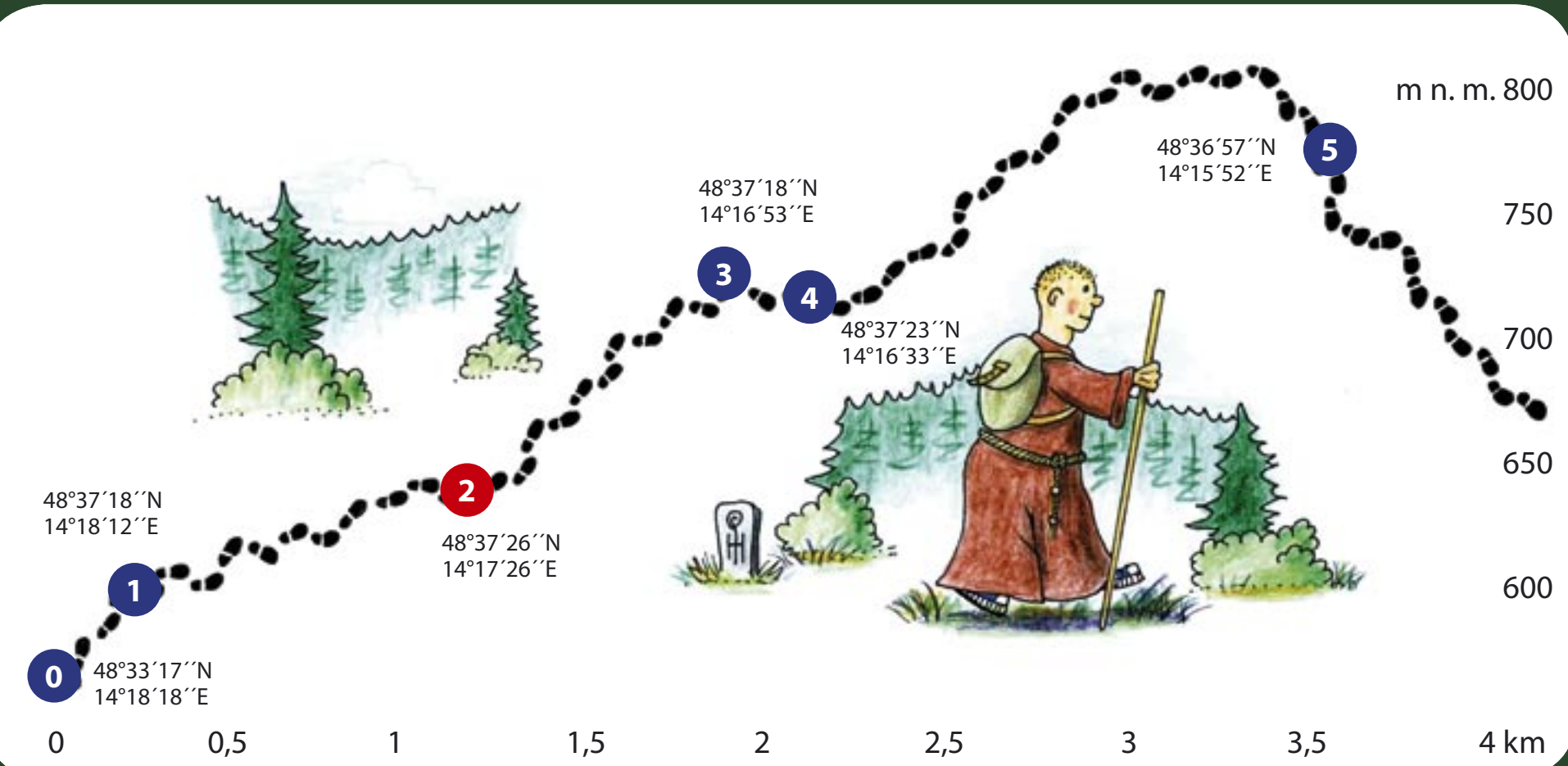

LESYČR

OPATSKÁ STEZKA II – tabule č. 2 Der Abtweg II – Tafel Nr. 2

MÜHLVIERTLER
KERN LAND

Nacházíte se asi kilometr od cisterciáckého kláštera ve Vyšším Brodě a přibližně 300 m od hlavní silnice vedoucí z Vyššího Brodu do Loučovic. Právě v tomto úseku silnice bylo ještě do roku 2007 jedno z nejnebezpečnějších míst na vyšebrodsku, tzv. „Esičko“. Napřímením silnice došlo ke zvýšení bezpečnosti dopravy na hlavním tahu k rekreační oblasti Lipna. Odbočka s významovou značkou Vás odtud zavede dobývalého kamenolomu na skalnatém hřebenu.

Hier befinden Sie sich etwa 1 km vom Zisterzienserkloster Vyšší Brod (Hohenfurth) und ca. 300 m von der von Vyšší Brod nach Loučovice führenden Straße entfernt. Gerade dieser Straßenabschnitt galt im hiesigen Straßenverkehr bis 2007 als eine der problematischsten Stellen in der Region um Vyšší Brod und die Einheimischen nannten die gefährliche Doppelkurve „Esičko“ („das kleine S“). Aufgrund der Straßenbegradigung wurde die Sicherheit des Straßenverkehrs auf der wichtigen Zufahrtsroute in die Erholungsregion um den Stausee Lipno erhöht. Die gekennzeichnete Abzweigung führt Sie zum ehemaligen Steinbruch, der sich am felsentartigen Kamm befindet.

2a – CESTY. Podstatnou část kroniky (pamětní knihy) městyse Vyšší Brod sestavoval od roku 1922 historik, vyšebrodský cisterciák, Dr. P. Valentin Schmidt. Podle jeho pojednání vedla původně z Vyššího Brodu do Loučovic a Přední Výtoně po pravém břehu Vltavy jen soumarská stezka, tzv. „Laudatova stezka“. Za opata Jiřího III. Wendschuha (opatem v l. 1641 – 1668) byla zbudována na podzim roku 1647 vozová cesta ještě po levém břehu. Do Frymburka se muselo tehdy přes Kapličky nebo přes Malšín. Až s počátkem rozvíjejícího se voravství byla zpevněna cesta k Lipnu na pravém břehu a pak v letech 1858–1864 vybudována nynější silnice přes Loučovice, Lipno a odtud do Přední Výtoně a Frymburka.

2b – ŽULA. Při pohledu na základní geologickou mapu této oblasti zjistíme, že horninové podloží zdejších lesních porostů tvoří středně zrnitá až jemnozrnná muskovit-biotitická žula (tzv. „eisgarnský typ“). Již její název nám částečně napovídá její složení z běžných horninotvorných minerálů (křemen, živec, muskovit, biotit). V celém lesním komplexu nacházíme tuto žulu ve velkém množství i na povrchu ve formě jednotlivých balvanů, balvanitých sutí i větších skalních útvarů (tzv. tory a mrazové sruby). Tato žula byla pro snadnou dostupnost a dobré vlastnosti využívána ke stavebním účelům a je z ní vystaven i vyšebrodský klášter. V podstatě na každém kroku nacházíme pozůstatky po činnosti místních kameníků, ať to jsou stopy po lámání, nalámány materiál nebo dokonce načisto opracované kamenné prvky.

2c – KAMENÍCI. O práci kameníků v těchto místech vypovídá i básník Adolf Heyduk (*1835 †1923). V kapitole Vltava, druhého dílu sborníku Čechy, popisuje svoji cestu z Loučovic do Vyššího Brodu: „Kráčí-li poutník silnicí dále, přijde na skalnatou lysinu, na níž pilná ruka kameníkova vysekává nejen kostky stavební, ale i žebroví a skruží, určené pro opravu chrámu Vyšebrodského, na kteréž sobě nynější opat P. Vackař (Leopold Wackarž, opatem v l. 1857 – 1901) nad jiné zakládá, a již inženýr Karel plným uměleckým vědomím vede a řídí“. Po cestě k vyšebrodskému klášteru pak popisuje místa, kterými procházíte: „Dá-li se poutník cestíčkou vpravo, nedbaje silnice, jež zde velmi zatáčí, octne se však v pěkném lese na úpravných procházkách mnichů a občanů Vyšebrodských“.

2d – HOSPODAŘENÍ. K významným stavebním úpravám provedeným ve vyšebrodském klášteře za Leopolda Wackarže nalezneme i poznámku v Dějinách kláštera Vyšší Brod v Čechách (P. Dominik Kaindl, OCist.): „Velké peněžitě částky, které všechny tyto stavby pohltily, mohl klášter poskytnout jenom díky tomu, že opat Wackarž zavedl ve všech odvětvích klášterního zemědělství a lesnictví vzorný pořádek. Lesní a zemědělské pozemky byly racionálně obhospodařovány podle nejnovějších metod a tím bylo docíleno podstatně vyšších výnosů. Ve všech klášterních revírech byly založeny lesní školky, aby bylo možno hned znovu osázet odlesněné plochy“. Leopold Wackarž byl také předsedou krajského zemědělského a lesnického spolku ve Vyšším Brodě. Roku 1874 zde uspořádal zemědělskou a lesnickou výstavu.

2e – ŽIVEC. Středně zrnitou až drobnozrnnou muskovit-biotitickou žulu odtud směrem ke státní hranici s Rakouskem střídá středně zrnitá porfyrická biotitická žula (tzv. „weinsberský typ“). Tato žula obsahuje ve velkém množství vyrostlice draselného živce (ortoklasu), které někdy dosahují velikosti až 10 cm. Ty je pak možno místy nalézt vyvětralé z této horniny. Zajímavostí, kterou lze na vyšebrodsku také na některých lokalitách nalézt, jsou tzv. „dvojjátné prorostlice“ dvou krystalů živce. Ty se vzájemně zrcadlově prorůstají podle tzv. „karlovarského zákona“ a jejich nejznámější naleziště u nás je v okolí Karlových Varů (světoznámá „karlovarská dvojčata“). Tam je v rámci svých výzkumů poprvé popsal v roce 1807 básník Johann Wolfgang Goethe (*1749 †1832), jehož zájem o mineralogii není veřejnosti příliš znám.

2f – NEROSTY. Mezi zajímavými vzorky minerálů, pocházejícími z širšího okolí, jmenujme například fialovou formu nejběžnějšího a nejrozšířenějšího minerálu křemene – ametyst, žlutozelený beryl, jehož nejznámější drahokamová odrůda je smaragd a nebo černý turmalín – skoryl s granáty. Na území tzv. „kaplické jednotky“ situované na levém břehu Vltavy, kde na rozdíl od pravého břehu tvoří podloží muskovit-biotitická pararula, se setkáváme se třemi polymorfními minerály (tzn. mají stejné chemické složení – Al₂SiO₅, ale odlišný vzhled) – andalusitem, kyanitem a silimanitem. V korytě Vltavy byly nedávno nalezeny ve valounech andalusitu drobné šedomodré krystaly korundu, jehož drahokamová odrůda je známa jako safír. V některých přítocích Vltavy lze i dnes naryžovat zlato v podobě drobných šupinek, tzv. „zlatínek“.

Text: Miroslav Kubišta, překlad do němčiny: Jiří Franc

2a – Cesta u Loučovic (K. Liebscher)
Der Weg bei der Gemeinde Loučovice (K. Liebscher)

2a – Část původní cesty
Ein Teil des ursprünglichen Wegs

2b – Kvádrový rozpad žuly
Wolfsack-Granitverwitterung

2b – Stopy po lámání kamene
Spuren vom Brechen des Gesteins

2c – Kamenné polotovary
Unvollendete Produkte der Steinmetzer

2c – Nedokončený žulový blok
Unvollendeter Granitblock

2d – Snímek ze zálohovacích prací
Bildaufnahme der Bewaldungsarbeiten

2d – Označení klášterních pozemků
Markierung der Klostergrundstücke

2e – Dvojčte místního živce
Ein von hiesigem Feldspat gebildeter Zwilling

2f – Žlutozelený krystal berylu
Gelbgrüner Beryllkristall

2f – Růžový andalusit z okolí
Andalusit aus der Region, rosa

Náš tip: Vydejte se také na Meditační stezku Steinbach v St. Oswaldu u Freistadtu! Potůček Vás z městečka dovede k poutní kapli a léčivému prameni Maria Bründl. Meditační texty v češtině a němčině atmosféru tohoto zvláštního silového místa ještě více umocňují.
Unser Tipp: Besuchen Sie auch den Meditationsweg in St. Oswald bei Freistadt! Der Steinbach führt Sie vom Stadtplatz zur Wallfahrts- und Heilwasserkapelle Maria Bründl. Die Meditationstexte auf Deutsch und Tschechisch unterstreichen die Atmosphäre dieses besonderen Kraftortes.
Trasa/Route: (CZ) V. Brod – Studánky / (A) Weigetschlag – Freistadt – St. Oswald b. Fr. (38 km)

„Spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj“
„Společně dosáhneme více“

